

**LAB University of
Applied Sciences**

ASIKKALA

Vääksyn keskusta-alueen esteettömyyskarttoitus

LAB-ammattikorkeakoulu - Yhdyskuntasuunnittelu

Heini Ekholm, Miro Hallikas, Henni Havas, Anna Jäntti, Jukka Oikarinen, Juha Ojajärvi, Salli Pöyry, Lasse Rissanen, Henna Sihvonen, Vilho Virolainen, Valteri Ylitalo, Onni Laaksonen

Johdanto

- Ulkoalueiden esteettömyystarkastelu Vääksyn keskusta-alueella LAB-ammattikorkeakoulun opiskelijoiden toimesta, toimeksiantajana Asikkalan kunta.
- Tutustuttiin Vääksyyn, esteettömyysteemaan, tavattiin sidosryhmiä ja viranhaltijoita, sekä lopuksi tehtiin kohdekäyntejä ja laadittiin aineistot.
- Kartoitettavat kohteet jaettiin neljään alueeseen ja jaettiin ryhmille työstettäväksi.
- Projektiin osallistui yhdyskuntasuunnittelun, ympäristötekniikan, energia- ja ympäristötekniikan ja kestävän kaupunkisuunnittelun opiskelijoita.

Osa-alueet

Alue 1

Liikuntahalli, Vääksyn yhteiskoulun lukio, kirjasto ja päiväkoti, Aurinkovuoren koulu ja nuorisotalo

Alue 2

Vanha Vääksy, Kanavan seutu - länsipuoli

Alue 3

Kanavan seutu - itäpuoli, Majakkapaviljonki, seurakuntakeskus

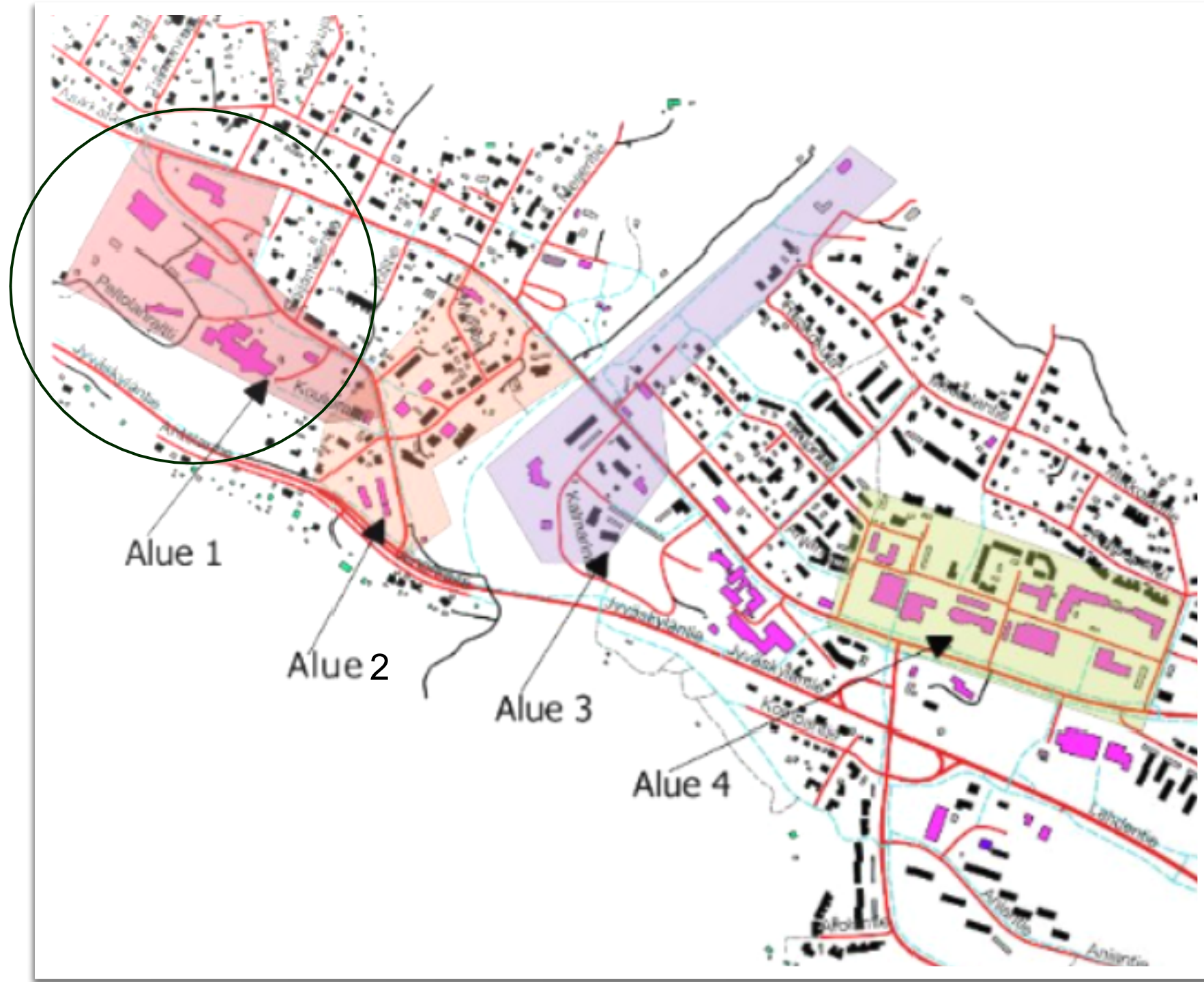
Alue 4

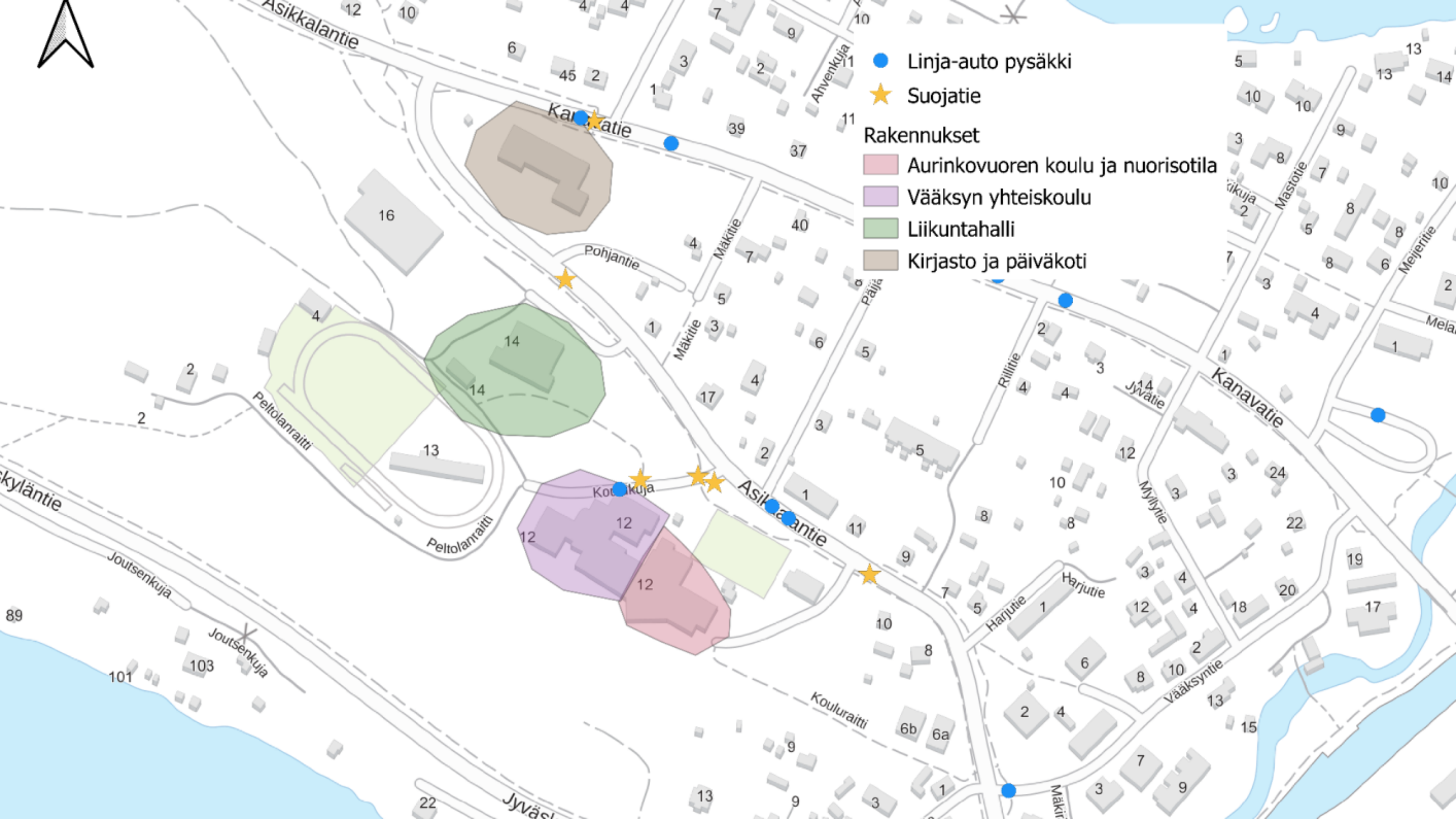
K – kaupan alue, tori/virasto, S – market

Alue 1

- Liikuntahalli
- Vääksyn yhteiskoulun lukio
- Kirjasto ja päiväkoti
- Aurinkovuoren koulu ja nuorisotalo

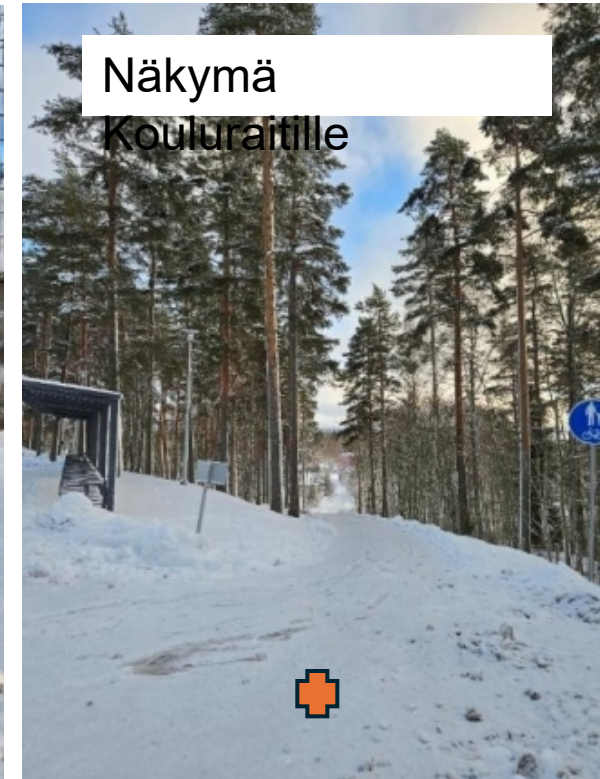
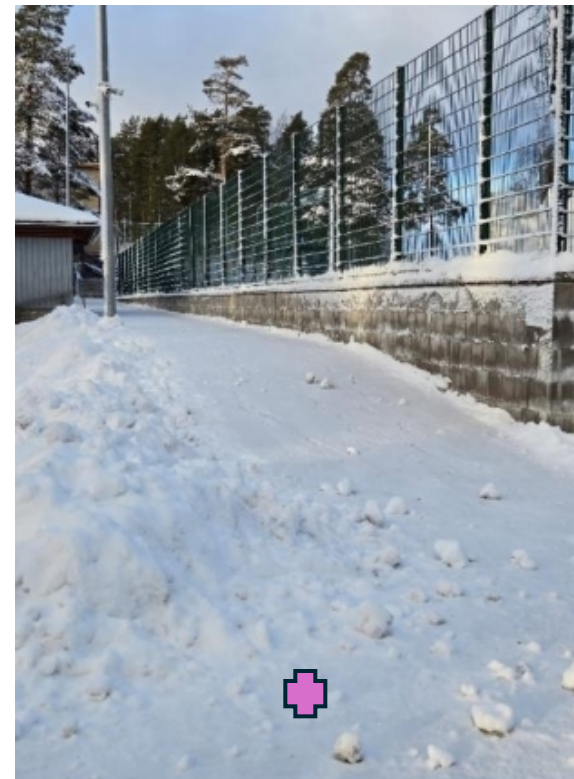
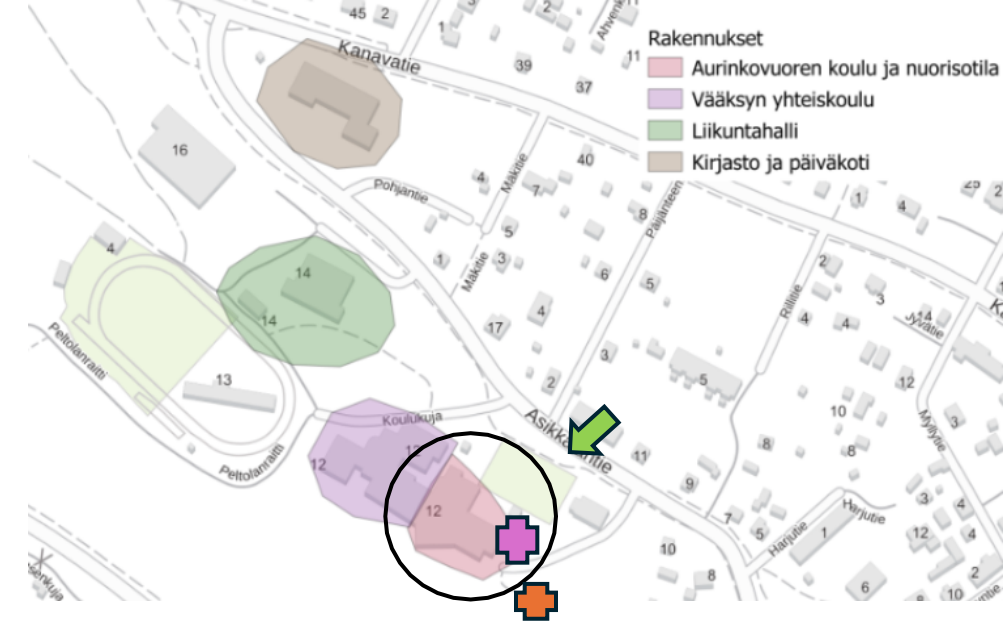

Aurinkovuoren koulu

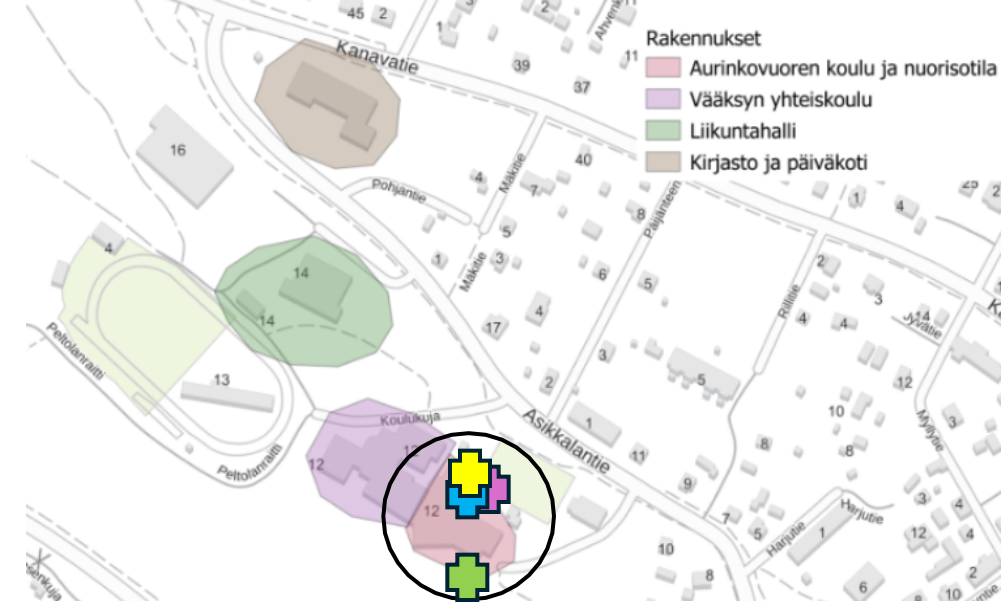

-Kaakosta saavuttaessa jyrkkä Kouluraitti mahdoton kulkureitti liikuntarajoitteiselle, vaihtoehtoinen reitti huomattavasti pidempi ja sisältää pitkän jyrkän mäen.
-Kaakon suunnan pysäköintialueelta jyrkkä nousu pääoville johtavalle kulkureitille.

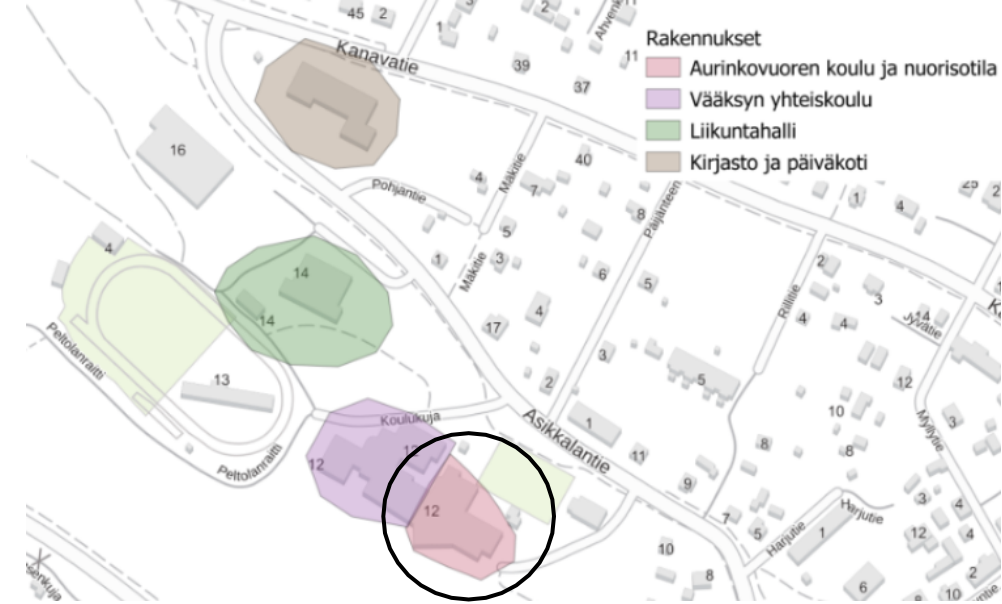

Aurinkovuoren koulu

- Kulku urheilukentältä sisäpihan sisäänkäynnille todella jyrkkä.
- Sisäpihan sisäänkäynti hyvin valaistu ja tasainen, oven kynnyksellä jyrkkä.
- Kaakon puolen leikkialueen portaat kallistuneet.
- Nuorisotilan pysäköintialueelta ei ole ramppia lainkaan sisäpihalle

Nuorisotila

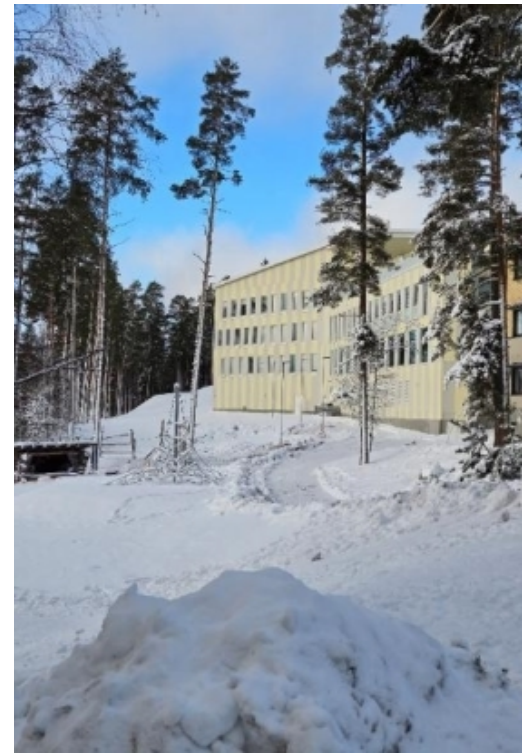
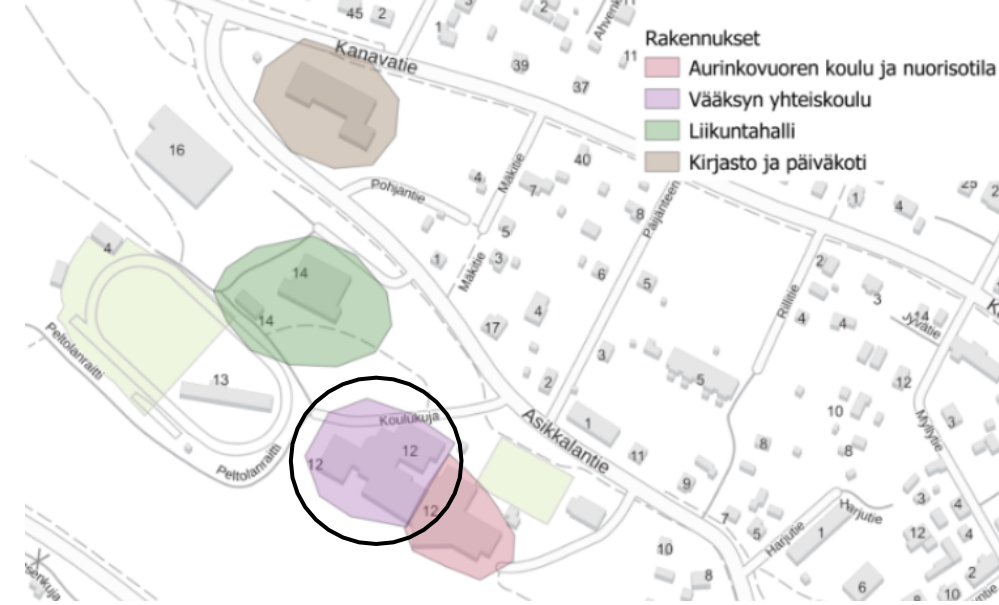

- Vääksyn yhteiskoulun ja Aurinkovuoren koulun sekä nuorisotilan bussipysäkin kulku osittain estetty kaiteella
- Sisäänkäynnin yhteydessä luiska
- Sisäänkäynti esteetön
- Pysäköintialueella invapysäköinti luiskan vieressä, jonka käyttö estetty jäteastialla

Vääksyn yhteiskoulun lukio

- Pääsisäänkäynnit olivat esteettömät
- Inva-paikkoja pysäköinnille pääsisäänkäyntien läheisyydessä
- Invapysäköintipaikat auraamatta
- Pihan portaissa ei ollut kaiteita

Liikuntahalli

Huomioita

- Saapuminen liikuntahallin parkkialueelle ja edelleen korotetulle kulkuväylälle esteellinen voimakkaiden korkeuserojen vuoksi
- Sisäänkäyntiä lähinnä olevalta itäiseltä invapysäköinniltä (2 kpl) esteetön kulku, pohjoiselta (2 kpl) kulku estetty pysäköintipaikalla
- Pääsisäänkäynti esteetön
- Alueella ei opastaulua
- Invapaikkoja ei ole merkitty kyltein
- Pelastustien pysäköintikielto merkitty epäselvästi

Liikuntahalli

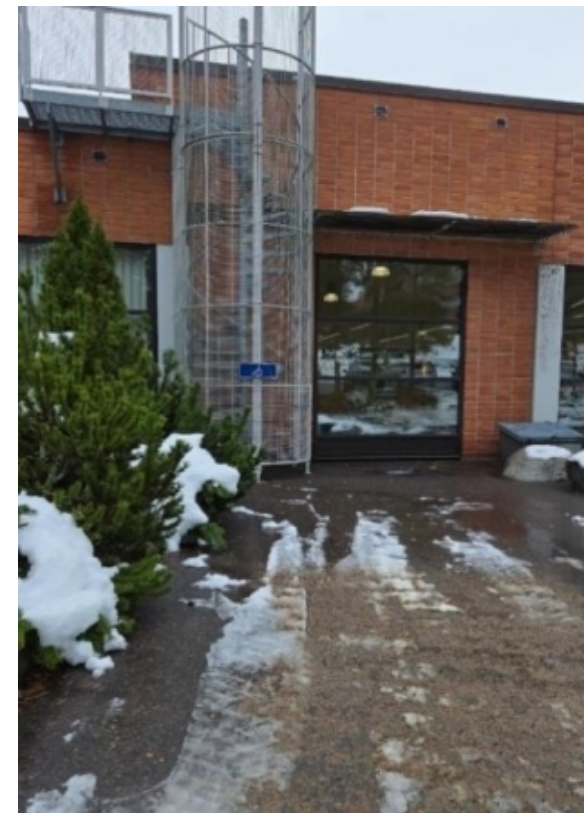

Kehitysehdotuksia

- Alueelle opastaulu
- Merkitään invapaikat merkein
- Lisätään pysäköintikielto pääsisäänkäynniltä etäisemmän invapaikoituksen viereen, jo valmiiksi madalletun reunakiven kohdalle ja merkataan kulkuväyläksi
- Kiinnitetään huomiota merkkien sijaintiin

Kirjasto ja päiväkoti

- Pääsisäänkäynnit esteettömät
- Päiväkodin yläpiha jyrkkä ja sorapintainen
- Kaide alkaa vasta tasanteelta
- Inva-pysäköinti pääovien läheisyydessä

Kirjasto ja päiväkoti

- Portaat puutteelliset parkkialueelta kirjaston pääsisäänkäynnille
- korkeat kynnykset
- huterka kaide

Itäisen oven kynnyksen mittauksissa korkea

Talvikunnossapito

-Inva-
pysäköinti ja
auraaminen

Ehdotetut toimenpiteet:

- Piha-alueilla kaltevien kulkureittien ja pysäköintialueiden osalta alueiden tasaus, tai porrastaminen.
- Kirjaston ja päiväkodin piha-alueen uudelleen järjestely turvallisuuden parantamiseksi, huomoiden saattoliikenne.
- Opasteiden lisääminen kirjaston ja päiväkodin tontille.
- Invapaikkojen käytettävyyden varmistaminen, sähkötolppien lisääminen ja kunnossapidon parantaminen.
- Aurinkovuoren koulun liikuntakentän saattoliikenteen bussipysäkin korokkeelle johtavan kulkuväylän leventäminen.
- Asikkalantien varteen pitkille nousuosuuksille levähdystasanteita ja penkkejä.
- Alueen jatkosuunnittelussa maastonmuotojen huomioiminen ja mahdollinen maaston porrastaminen, sekä kokemusasiantuntijoiden osallistaminen suunnitteluun.

Vanha Vääksy - Ranskalainen kyläkauppa + Lauran kauppa

ONGELMAKOHDAT

- Esteellinen sisäänkäynti
- Parkkipaikkojen puute
- Valaistus

KEHITYSEHDOTUKSIA

- Betonitasenne kuntoon/uusi tilalle
- Valaistus ja opastus kuntoon (nimikyltti + muu kaupalle opastus)
- Virallinen parkkialue asiakkaille

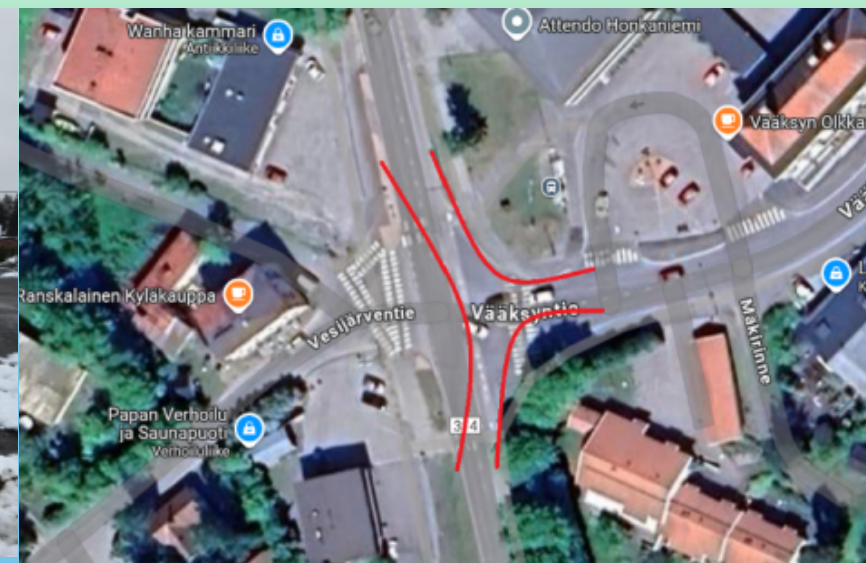
Vanha Vääksy - Risteysalue

ONGELMAKOHDAT

- Vaarallinen ja ongelmallinen risteys
- Huonokuntoinen asfaltti
- Levähdyspaikkojen puute
- Kapeat jalkakäytävät
- Korkeat kanttarit

KEHITYSEHDOTUKSET

- Liikenneympyrä
- Autotien siirtäminen sivumpaan
- Autotien pinta-alan vähentäminen
- Kevyen liikenteen priorisointi
- Levähdyspaikkoja kevyen liikenteen väylien varrelle
- Suojatiemerkinnot kuntoon Vesijärventielle

Vanha Vääksy - Teiden kunto

Kanavan länsipuoli

ONGELMAKOHDAT

- Opasteet puutteellisia osin
- Invapaikat
- Näkörajoitteisten näkökulmasta:
  - o Sillassa ei suojareunoja
  - o Kulun ohjaus silloille puutteellista
  - o Sillat jyrkkiä ja mahdollisesti liukkaita (talvi/syksy)

KEHITYSEHDOTUKSIA

- Opasteita enemmän alueelle
- Kunnan invapaikat
- Kulun ohjaus näkövammaisille (sillat)

Päijännetalo

ONGELMAKOHDAT

- Invaparkit
- Pieni kynnyks pääovella + manuaalinen ov

HYVÄT PUOLET

- Esteetön sisäänkäynti pääosin

KEHITYSEHDOTUKSIA

- Opasteita enemmän alueelle?
- Invaparkit oikeankokoisiksi
- Talvikunnossapito huomioitava

Vääksyn vesimylly- ja sähkövoimalaitosmuseo

ONGELMAKOHDAT

- Opasteet puutteellisia alueella
- Ei parkkipaikkoja
- Sillalle ei pääse liikunta- ja näkörajoitteiset + kulku ohjattu oudosti

KEHITYSEHDOTUKSIA

- Opasteita enemmän alueelle
- Parkkialue
- Luiskat?
- Talvikunnosapito huomioitava

Wine Cafe Jokiranta

- Ramppi on, mutta huono -> tilalle ritiläluiska ja ramppi voisi olla leveämpi
- Terassi hyvä

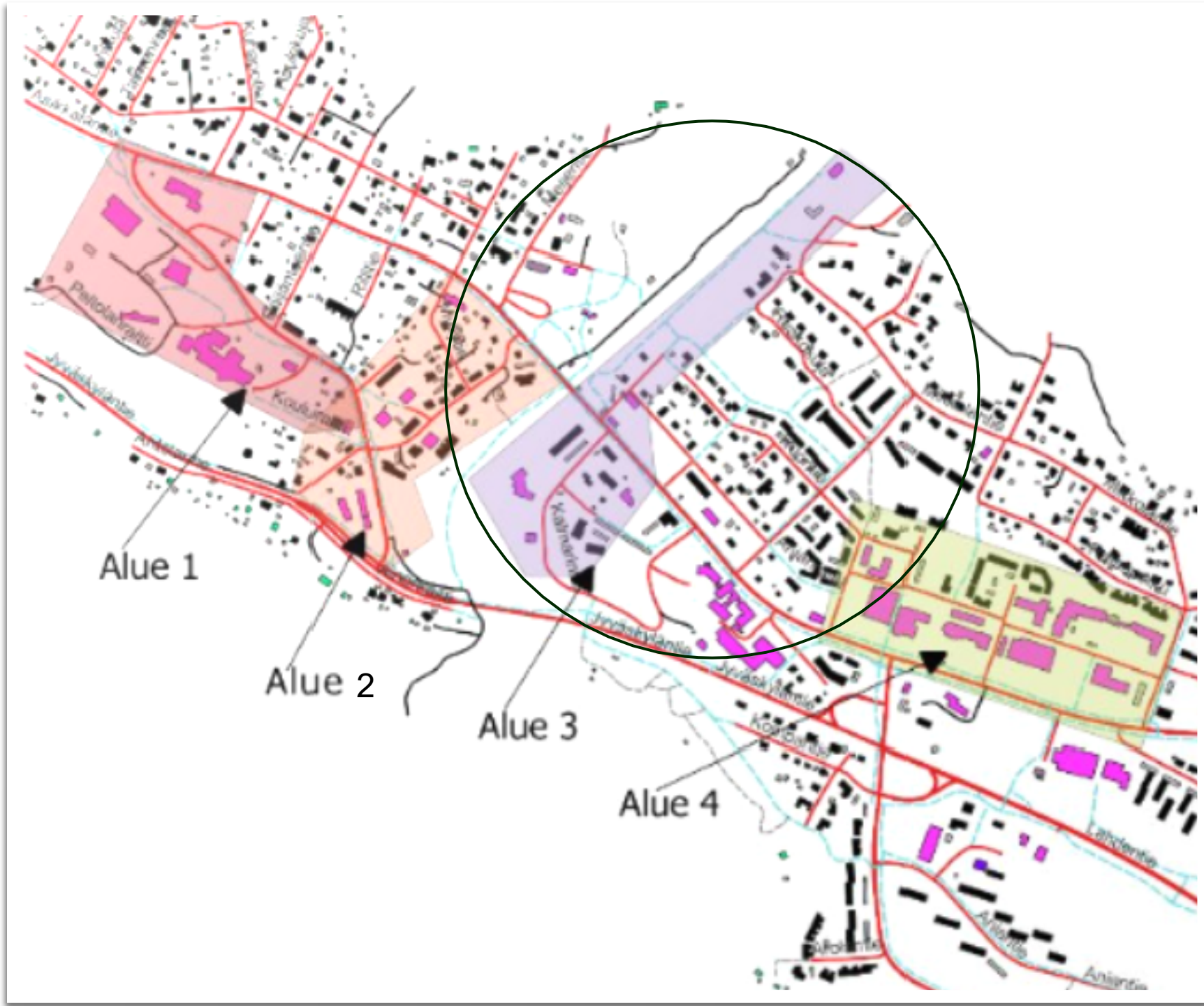
Kanavan Helmi

- Ramppia ei ole/sisälle ei kulkua esim. pyörätuolilla tms.
- Piha-alue kaikkien saavutettavissa

Alue 3

- Kanavan seutu-
itäpuoli
- Majakkapaviljonki
- Seurakuntakeskus

Majakkapaviljonki

Ongelmakohdat

- Alueella on vain yksi esteetön pysäköintipaikka, joka on suosituksia pienempi ja yli 40 m päässä rakennuksen pääsisäänkäynnistä
- Heikko valaistus
- Pääsisäänkäynnin luiska on puutteellinen

Kehitysehdotukset

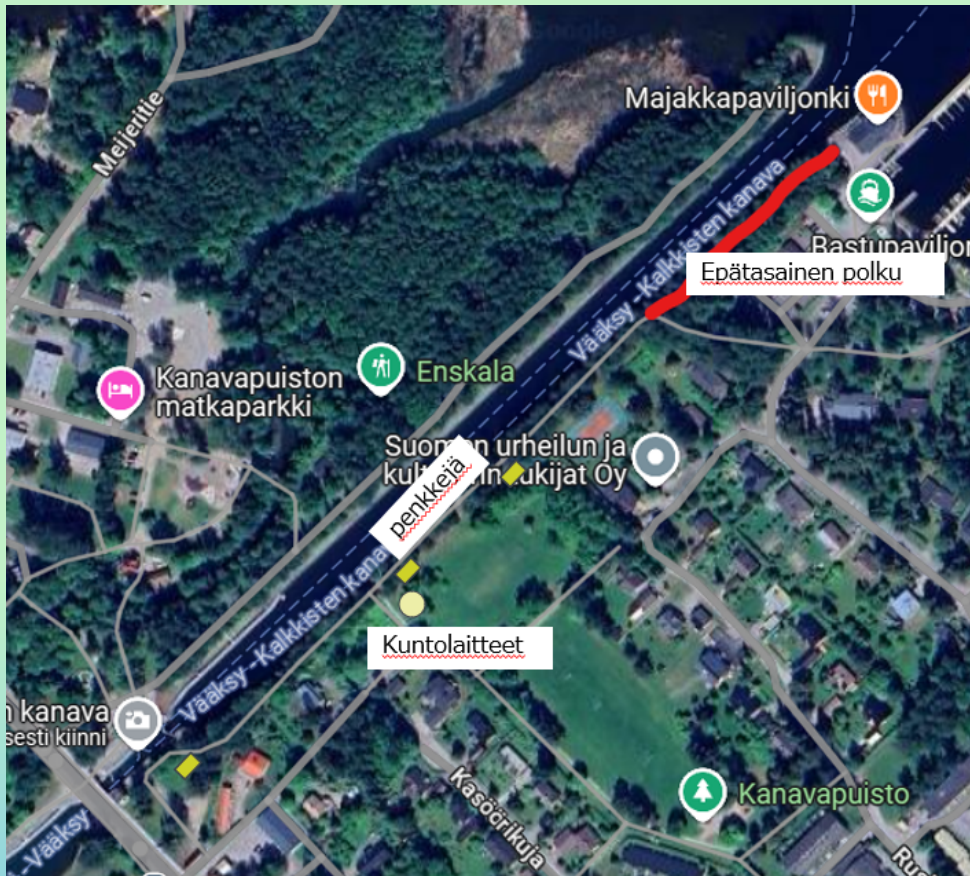
- Lisätään 2-3 kappaletta suositustenmukaisia esteettömiä pysäköintipaikkoja lähemmäs rakennuksen pääovea
- Alueen valaistuksen kokonaisvaltainen parantaminen
- Pääsisäänkäynnin luiskan puutteiden korjaaminen
- Ovenavauspainikkeen lisääminen pääovelle
- Saattoliikenteen paikan ja siitä kertovien opasteiden lisääminen

Kuva 1. & 2. Majakkapaviljongin sisäänkäynnin luiska on vinossa ja siitä puuttuu suojarieuna. Luiskasta huolimatta ovella on kynnyks.

Kuva 3. WC-tilan ovella asfaltti on lähes kynnyksen tasalla.

Kanavan itäpuolen polku

Ongelmakohdat

- Majakkapaviljongilta lähtevä polku on epätasainen
- Kuntolaitteet erottuvat huonosti ympäristöstä

Kehitysehdotukset

- Parempi polku tai opasteet Ämmäläntieltä lähtevälle polulle
- Kuntolaitteisiin huomioteipit ja parempi valaistus

Kanavan itäpuoli / Kanavatie

Ongelmakohdat

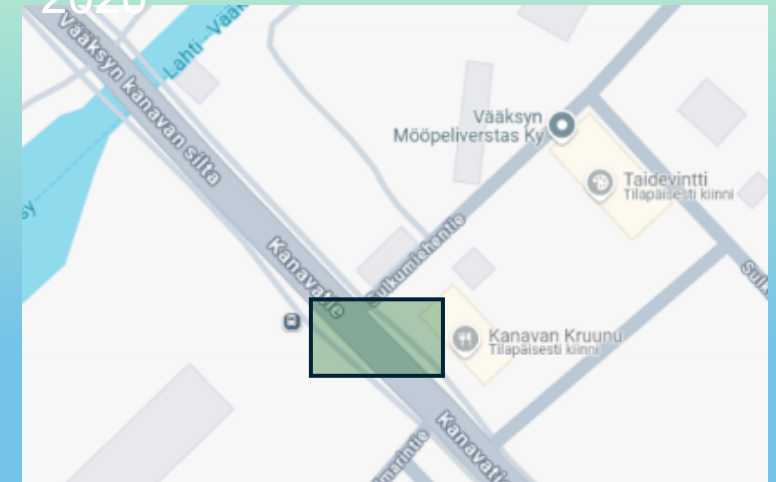
- Kanavatielle pääsee vain portaita tai tietä
- Portaiden yläpäässä ei näkövammaisen havaittavaa varoitusaluetta
- Suojatielle pääsy hankala sekä näkö- että liikuntarajoitteisille

Kehitysehdotukset

- Parannetaan tien reunaa
- Portaiden turvallisuus
- Suojatielle parempi kulku

Google Street View
2020

Seurakuntakeskus

Esteettömyyden tehostamiseksi

Opasteita

- Jalankulku- ja ajoväylät
- Saattoliikenne ja pysähtymispaikka
- Ovet ja muut toiminnot

Pääovi

- Nimikyltti
- Kohdistettu valaisin hämäräkytkimellä

Kulkureitti katsomoon

Opasteet:

- Reitin määränpää
- Esnisijainen tai esteettömäpi reitti

Esteettömät pysäköintipaikat

- Kyltti korkeammalle tai jokaiselle paikalle omat kyltit
- Selkeä opastus lähimmälle ovelle

Esteetön ovi sakastiin?

- Nimikyltti
- Opasteet saattoliikenteelle

Portaat ulkona

- Ylätasanne oven eteen
- Kontrastiraidat liukuestoteipillä

Polkupyöräpaikat

- Telineen kiinnittäminen
- Opastekyltti

Alue 4

- K – kaupan alue
- Tori/ virasto
- S – market

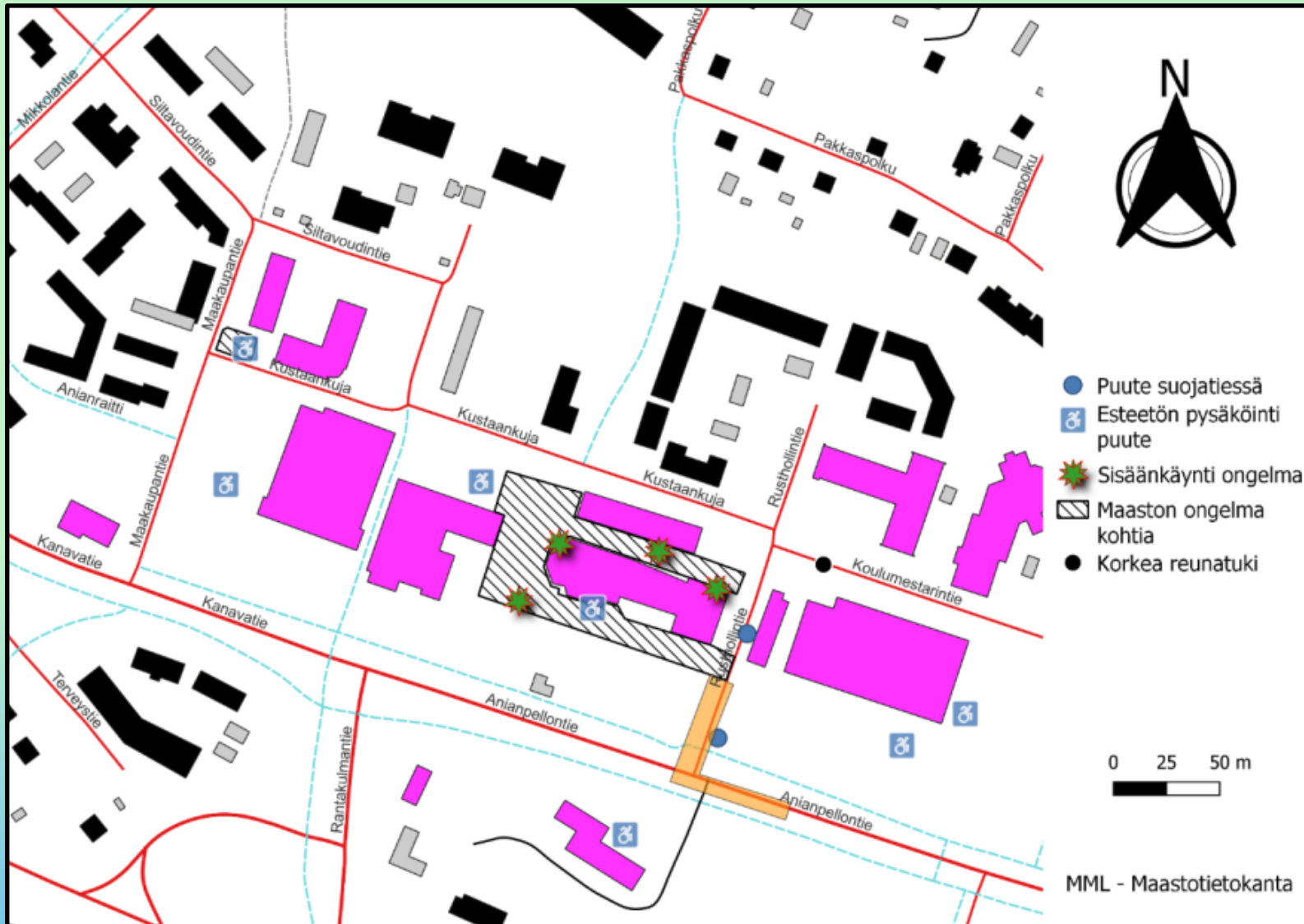

ALUE 4: VÄÄKSYN KESKUSTA-ALUE

Tarkastellut kokonaisuudet

- Rakennettu ympäristö
- Esteetön pysäköinti ja liikkuminen
- Penkit ja levähdyspaikat
- Valaistus

Havaintoja alueesta

Suojatie

- Reunatuki tai merkintä

Esteetön pysäköinti

- Merkintä (maalauk/liikennemerkki), sijoitus

Sisäänkäynnit

- Luiska, portaat, kynnykset, kaiteet

Maaston muodot

- Liikkumista vaikeuttavat pintojen murtumat, epätasaisuudet, railot, pintamateriaalit

Rakennettu ympäristö

- Sisäänkäyntien puutteet
  - Kynnykset ja epätasaiset maanmuodot
- Palveluiden saavutettavuus heikkenee

Kehitysehdotuksia

- Panostetaan ramppien sijoitteluun ja toimivuuteen
- Isoimpiin luiskiin myös kaide huomioitava
- Portaiden huomio merkkaus

Suojatiet

- Alueella monta suojatietä ja ylityskohtaa
- Kaikkia ei merkitty hyvin
- Kaikkia ei luiskattu hyvin
- Ongelmat korostuvat talvella lumen kanssa

Kehitysehdotukset

- Luiskat ylityskohtiin
- Mahdolliset varoitusalueet ennen suojatietä
- Suojateiden merkitseminen liikennemerkeillä ja merkkien sijoittelu oikein ja näkyvästi

Sään vaikutukset

- Lumen, loskan ja jään pakkautuminen suojateille.
- Pinnoista tulee liukkaita.
- Käytettävien kulkureittien väheneminen talviaikaan.

Kehitysehdotukset

- Suojateiden korotukset
- ”säänpitävät” materiaalivalinnat

Valaistus

- Tärkeä osa esteettömyyskysymyksissä
- Ei noussut esiin sidosryhmien haastatteluissa

Huomioitavaa

- Valosaaste
- Huonosti suunniteltu valaistus voi heikentää alueiden käytettävyyttä
- Tasainen valo
  - Vältetään maastonmuotojen vääristymistä
- Materiaalivalinnat valaistuilla alueilla
- Tärkeiden reittien korostaminen valo-opastein

Esteetön pysäköinti

- Esteettömiä pysäköintipaikkoja löytyy palveluiden läheltä
- Huomiot
  - Merkinnät
  - Mitoitukset
  - Etäisyydet
  - Kulkuyhteydet

Kehitysohjeet

- Merkitään paikoitukset määräysten mukaan
- Huomioidaan talviolosuhteet ja paikkojen näkyvyys
- Huomioidaan maastonmuodot näiden kohdilla ja siirretään paikoitus tarvittaessa

Pintamateriaalit

- Torin ympäristössä materiaalit, kuten hiekka, rikkonainen asfaltti
- Kuoppia ja epätasaisuuksia, hajonneita reunakohtia

Kehitysehdotukset

- Päällysteiden uusiminen
- Painaumien/kuoppien korjaaminen
- Kuivatuksen toimivuuden tarkastelu

Kustaanaukion penkit

- Levähdys/istumistarkoitukseen
- Istutuslaatikoita
- Talvikausina ei käytössä
- Päällystetty kesäkausina puurituloin
- Ei roskiksia vieressä
- Ei käsinojaa
- Ei selkänojaa

Kehitysehdotuksia

- Muutama eri istuinkorkeus
  - 300, 500 ja 550mm
- Käsinoja toiseen tai molempiin laitoihin
- Selkänoja osaan tai kaikkiin
- Käytetään ei allergisoivaa kasvillisuutta
- Tutkia mahdollisuus voisiko näitä käyttää myös talvella

Penkkien yleinen tarkastelu

- Sijoittuminen 250m etäisyydelle toisistaan
  - Ilmakuva/katunäkymä tarkastelun tulos

Kehitysehdotus

- Penkkien lisäys ja sijoitus
  - Palveluiden saavutettavuus

YHTEENVETO

- VALAISTUS
  - Tämän selvityksen perusteella valaistus näyttää olevan enimmäkseen riittävä
- ASFALTTI- JA MUIDEN PINTOJEN KUNTO
  - Monin paikoin korjauksen tarpeessa
  - Joillakin suojateilla ei ole reunakiviä -> pyörätuolin käyttäjille hyvä, näkövammaisille huono
- LIIKENNEJÄRJESTELYT
  - Vanhan Vääksyn alueella eniten ongelmia
  - Esteettömät pysäköintipaikat liian pieniä tai puuttuvat kokonaan
- RAMPIT/LUISKAT
  - Luiskia puuttuu tai ne on asennettu siten, että muodostuu kynnys
- OPASTEET
  - Paikoitellen hyvät
  - Paikoitellen epäselvät tai puuttuvat